

ΕΛΛΗΝΙΚΑ Δ΄
(1^η βδομάδα 23/3/20-27/3/20)
25^η ΜΑΡΤΙΟΥ

Αυτή τη βδομάδα θα εμπλουτίσουμε τις γνώσεις μας για την επανάσταση του 1821!

Οδηγία: Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο και υπογραμμίστε τις πληροφορίες που θεωρείτε πιο σημαντικές.

Το χρονικό της 25ης Μαρτίου

Στις 25 Μαρτίου τιμούμε κάθε χρόνο τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου και την έναρξη της επανάστασης ενάντια στον τουρκικό ζυγό. Έπειτα από μια σκλαβιά που κράτησε 368 χρόνια, οι Έλληνες άδραξαν τ' όπλα ενάντια σε μια πανίσχυρη αυτοκρατορία, αποφασισμένοι να πολεμήσουν ως τον θάνατο για ν' αποκτήσουν την εθνική τους ελευθερία.

Είναι γνωστό όμως ότι ποτέ δεν έγινε επανάσταση, μ' ελπίδες να πετύχει, χωρίς την ολόπλευρη υποστήριξη του λαού. Εκείνη την εποχή, το μεγαλύτερο μέρος του υπόδουλου λαού αποτελούσε η αγροτιά. Οι συνθήκες ζωής των αγροτών, την εποχή της τουρκοκρατίας, ήταν άθλιες. Οι Έλληνες ήταν, μαζί με τη γη που δούλευαν, κτήματα των Τούρκων. Οι Τούρκοι τους καταπίεζαν, τους έβαζαν φόρους βαριούς φόρους και συχνά σκότωναν άντρες, γυναίκες και παιδιά. Το χειρότερο που τους έκαναν ήταν το παιδομάζωμα. Οι Τούρκοι μάζευαν μικρά Ελληνόπουλα και τα έκαναν γενίτσαρους, δηλαδή Τούρκους στρατιώτες που αργότερα πολεμούσαν τους ίδιους τους συμπατριώτες τους.

Από τα πρώτα χρόνια της δουλείας οι Έλληνες δεν έπαψαν ποτέ να προσδοκούν και να ελπίζουν πως θα ξημέρωνε η μέρα της λευτεριάς. Ήξεραν όμως πως «Η λευτεριά δε χαρίζεται. Η λευτεριά καταχτιέται!»

Για να ξεκινήσει η επανάσταση, υπήρξαν τρεις βασικές προϋποθέσεις: Στα χρόνια της σκλαβιάς οι υπόδουλοι Έλληνες απόκτησαν στρατιωτική δύναμη, αυτό έγινε με τους κλέφτες και τους αρματολούς, που δημιούργησαν χωρίς να το ξέρουν τις πιο διαλεχτές στρατιωτικές δυνάμεις του έθνους, για τον πιο δύσκολο απ' όλους τους πολέμους, τον κλεφτοπόλεμο. «Μαγιά της λευτεριάς» ονομάζει τους κλέφτες ο Μακρυγιάννης. Ο λαός τους αγαπούσε, τους καμάρωνε, τους υποστήριζε, ήταν οι προστάτες του. Γι' αυτό οι γονείς τη μεγαλύτερη ευχή που δίνανε στα παιδιά τους ήταν να βγουν κλέφτες. Οι κλέφτες λέγανε: «Κάλλιο θάνατος χωρίς ντροπή, παρά ντροπή χωρίς θάνατο!». Η ζωή τους ήταν δύσκολη και τυραννισμένη.

Η δεύτερη προϋπόθεση για την επιτυχία της επανάστασης στάθηκε ο αξιόλογος εμπορικός στόλος εκείνης της εποχής, που αργότερα μετατράπηκε σε μια δύναμη πολεμική, που όχι μόνο μπόρεσε να αντιπαρατεθεί στην τούρκικη αρμάδα, αλλά και κατόρθωσε πολλές φορές να τη νικήσει.

Η τρίτη, τέλος, προϋπόθεση για την επιτυχία της επανάστασης, στάθηκε ο διαφωτισμός, δηλαδή η ιδεολογική προπαρασκευή του Γένους. Το δρόμο για το διαφωτισμό του υπόδουλου γένους τον άνοιξε ένας καλόγερος, ο παπα-δάσκαλος Κοσμάς ο Αιτωλός. Γύριζε τα χωριά και

μίλαγε στους σκλαβωμένους για το «ποθούμενο», όπως ονόμαζε την επανάσταση, που θα ξεσκλάβωνε τον τόπο από τον Τούρκο. Ο δεύτερος ήταν ο Αδαμάντιος Κοραΐς ο οποίος αφιέρωσε τον εαυτό του στο διαφωτισμό των σκλαβωμένων Ελλήνων. Πίστευε πως το ελληνικό έθνος, για να σπάσει τις αλυσίδες τις σκλαβιάς, έπρεπε να βγει από τα σκοτάδια της αμάθειας. Ο Ρήγας Φεραίος μια άλλη σημαντική προσωπικότητα εκείνης της εποχής. Παρακινούσε τους Έλληνες να στηριχτούν στις δικές τους δυνάμεις και όχι στους ξένους, για να ελευθερωθούν. Ο Θούριος, κι όλα τ' άλλα γραφτά του, ξεσήκωσαν και συγκίνησαν τους σκλαβωμένους Έλληνες.

Έτσι το 1814 στην Οδησό, μια μικρή πόλη της Ρωσίας που ζούσαν πολλοί Έλληνες δημιουργήθηκε μυστικά μια οργάνωση που ονομαζόταν **Φιλική Εταιρεία**. Η Φιλική Εταιρεία ιδρύθηκε από τρεις ενθουσιώδης Έλληνες: τον Νικόλαο Σκουφά, τον Εμμανουήλ Ξάνθο και τον Αθανάσιο Τσακάλωφ. Σκοπός της ήταν να οδηγήσει το Έθνος στον επικό αγώνα για τη λευτεριά του. Κι ήρθε η ευλογημένη ώρα. Η ώρα της κήρυξης της επανάστασης. Τα Καλάβρυτα, η Πάτρα και η Καλαμάτα διεκδικούν τα πρωτεία για την κήρυξη του αγώνα. Είναι ιστορικά διαπιστωμένο ότι, από τις 21 Φεβρουαρίου 1821, η επανάσταση ξεκίνησε ταυτοχρόνως σε δεκαπέντε διαφορετικά μέρη, στην Μολδαβία και στην Πελοπόννησο.

Πολλοί ήταν οι ήρωες αυτού του αγώνα, που υπήρξαν και οι κυριότεροι συντελεστές του θαύματος. Ο Κολοκοτρώνης, ο Παπαφλέσσας, ο Διάκος, ο Ρήγας, ο Καραϊσκάκης, ο Μακρυγιάννης, ο Ανδρούτσος, ο Κανάρης αλλά και πολλές γυναίκες, όπως η Μπουμπουλίνα, η Μαντώ Μαυρογένους, οι Σουλιώτισσες, οι Μεσολογγίτισσες και άλλες ηρωίδες. Τόποι λευτεριάς τα Δερβενάκια, το Χάνι της Γραβιάς, η Τριπολιτσά, το Κούγκι, το Αρκάδι, η Άγια Λαύρα, το Μεσολόγγι, το Ναβαρίνο.

Ο αντίτυπος της Επανάστασης ήταν μεγάλος, ιδιαίτερα στους συγγραφείς, τους ποιητές και τους ζωγράφους της Ευρώπης εκείνη την εποχή. Ανάμεσά τους ο Γκαίτε, ο Βίκτωρ Ουγκό, ο Σέλει, ο Λαμαρτίνος, ο Πούσκιν, ο Ντελακρουά και ο Βύρωνας ο οποίος αφιέρωσε όλη του τη ζωή στην Ελλάδα. «Αν είμαι ποιητής, το χρωστώ στον αέρα της Ελλάδας», έλεγε.

Αν και λίγοι, οι Έλληνες κατάφεραν να νικήσουν τους Τούρκους και να ελευθερώσουν την πατρίδα τους. Οι Έλληνες νίκησαν γιατί είχαν μεγάλη ψυχή, πολύ θάρρος και πολεμούσαν για το δίκαιο. Είχαν μεγάλη πίστη στο Θεό και λάτρευαν την πατρίδα τους, την όμορφη και δοξασμένη Ελλάδα! Το παράδειγμά τους αποτελεί φάρο για όλους τους Έλληνες και σημαντικότερη ιστορική κληρονομιά.

Οδηγία: Αντιγράψτε τον τίτλο του κειμένου στο τετράδιο « Το σχολείο είναι εδώ» και στη συνέχεια απαντήστε ολοκληρωμένα τις πιο κάτω ερωτήσεις. (Μην ξεχνάτε την ημερομηνία)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ

1. Τι γιορτάζουμε την 25η Μαρτίου;
2. Τι δυσκολίες αντιμετώπιζαν οι Έλληνες την περίοδο της τουρκοκρατίας;
3. Τι ήταν η Φιλική Εταιρεία και ποιος ο σκοπός της ίδρυσής της;
4. Γράφω πέντε ήρωες της ελληνικής επανάστασης.

Μια ματιά στο διαδίκτυο...

<https://www.youtube.com/watch?v=A8J7K-ISPCE> (Οι ήρωες του 1821)

https://www.youtube.com/watch?v=Vs1aN_5NC6c (Ο Θούριος του Ρήγα Φεραίου)

Τα γραμματόσημα μας μαθαίνουν ιστορία

Οδηγία: Παρατηρήστε τα πιο κάτω γραμματόσημα, που έχουν σχέση με την ελληνική επανάσταση του 1821 και στη συνέχεια γράψτε στο τετράδιό σας τέσσερις πληροφορίες που αντλήσατε από αυτά.

Ώρα για Ορθογραφία...

Οδηγία: Αντιγράψτε στο τετράδιό σας τις πιο κάτω λέξεις που έχουν σχέση με την 25^η Μαρτίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας τις λέξεις αυτές, γράψετε ολοκληρωμένες προτάσεις.

ΛΕΞΕΙΣ

- σημαία
- πολεμώ
- ελευθερία
- μάχες
- σκλαβωμένος
- φυλακή
- λαός
- επανάσταση
- κλέφτης
- αρματολός
- Φιλική Εταιρεία
- Ευαγγελισμός της Θεοτόκου
- πατρίδα

Μερικοί από τους ήρωες του 1821

Μαντώ Μαυρογένους

Ρήγας Φεραίος

Αντρέας Μιαούλης

Μάρκος Μπότσαρης

Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα

Παπαφλέσσας

Ύμνος εις την Ελευθερίαν (Διονύσιος Σολωμός)

Σε γνωρίζω από την κόψη
του σπαθιού την τρομερή,
σε γνωρίζω από την όψη
που με βία μετράει τη γη.

Απ' τα κόκκαλα βγαλμένη
των Ελλήνων τα ιερά,
και σαν πρώτα ανδρειωμένη,
χαίρε, ω χαίρε, Ελευθεριά!

Εκεί μέσα εκατοικούσες,
πικραμένη, εντροπαλή,
κι ένα στόμα ακαρτερούσες,
"έλα πάλι", να σου πει.

Άργειε νάλθει εκείνη η μέρα,
κι ήταν όλα σιωπηλά,
γιατί τα 'σκιαζε η φοβέρα
και τα πλάκωνε η σκλαβιά.

Οδηγία: Διαβάστε προσεκτικά το ποίημα και σκεφτείτε αν σας θυμίζει κάτι που ξέρετε.

Στη συνέχεια:

1. Ζωγραφίστε στο τετράδιό σας την ελευθερία όπως περιγράφεται στο ποίημα.
2. Εξασκηθείτε στην ανάγνωση:
 - Διαβάστε το ποίημα τρεις φορές χαμηλόφωνα.
 - Διαβάστε το ποίημα μια φορά μεγαλόφωνα στους γονείς σας. Μην ξεχνάτε τα σημεία στίξης.

Το ήξερες αυτό;

- Ο Εθνικός μας Ύμνος αποτελεί μέρος ενός μεγαλύτερου ποιήματος με τίτλο «Ύμνος εις την Ελευθερίαν» που έγραψε ο Διονύσιος Σολωμός. Το ποίημα αποτελείται από συνολικά 158 τετράστιχες στροφές.
- Ο Ύμνος εις την Ελευθερία γράφτηκε από τον Σολωμό τον Μάιο του 1823, κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης.
- Στις δύο πρώτες στροφές του ποιήματος περιγράφεται η ελευθερία, ενώ στη συνέχεια περιγράφονται τα βάσανα των Ελλήνων τα χρόνια της σκλαβιάς και γεγονότα της ελληνικής επανάστασης.
- Το ποίημα «Ύμνος εις την Ελευθερίαν» μελοποιήθηκε από τον μουσικό Νικόλαο Μάντζαρο.
- Οι δύο πρώτες στροφές του ποιήματος σε μουσική του Νικολάου Μάντζαρου, αποτελούν τον Εθνικό Ύμνο της Ελλάδας από το 1865 και της Κύπρου από το 1966.

Μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρο το ποίημα εδώ:

http://www.snhell.gr/anthology/content.asp?id=32&author_id=47